

Ako byť finančne v pluse

Ciele bloku

- vedieť stanoviť typy nákladov a výdajov v časovom období
- vedieť stanoviť ciele na sporenie a tvorbu finančnej rezervy
- porozumieť spôsobom záznamu a vyhodnocovania
- vedieť nastaviť mechanizmy a denné rutiny, ktoré bránia v tvorbe úspor
- pochopenie, že zdanlivo lacné veci môžu byť drahé, ak sa nakupujú zbytočne alebo často

Skupina

6 – 20 osôb

Materiál

- flipchartová tabuľa, papiere, fixky

Dĺžka v minútach

250 min.

Zhrnutie

1. Ako byť finančne v pluse – 50 min. + 30 min. + 20 min. 100 min.
2. Ako byť finančne v pluse – zmeň perspektívu – 90 min.
3. Ako byť finančne v pluse – počty – 60 min.

Inštrukcie

1. Ako byť finančne v pluse – 50 min. + 30 min. + 20 min. – 100 min.

3 šuflíky

Na papier si napíšeme 3 stĺpce a pomenujeme ich:

- Potreby:
- Sny:
- Úspory:

Ďalej pod potreby píšeme, čo všetko v priebehu mesiaca musíme zaplatiť a bez čoho sa nezaobídeme: jedlo, cestovné, nájom, účty za telefón, elektrinu, plyn, splátka hypotéky. Tieto náklady zrátame. Nemali by predstavovať viac ako 50 % príjmu.

Do ďalšieho políčka napíšeme veci, ktoré si chceme v danom mesiaci kúpiť, ale vyslovene ich nepotrebujeme k prežitiu: lístky do kina, halenka, permanentka do fitka, Netflix... Tieto náklady by nemali presiahnuť 30 % príjmu.

Posledné pole predstavuje úspory. Tie môžu predstavovať zvyšných 20 % príjmu. Tie si môžeme riadiť v závislosti od toho, na čo šetríme. Aj úspory môžu mať svoje stĺpce – úspory pre krízové situácie (železná rezerva), úspora na veľkú investíciu (auto) atď. Podľa objemu môžeme spočítať, koľko ušetríme za rok. Ak by sa nám to zdalo málo, môžeme sa motivovať tým, že budeme viac šetriť na ostatných nákladoch. S úsporami budeme pracovať aj v ďalšej aktivite. Tam si povieme, koľko chceme ušetriť v dlhšom časovom horizonte. Tento cieľ si rozložíme do jednotlivých mesiacov a povieme si či nám to takto vyhovuje. Ak nie, hľadáme možnosti ďalších príjmov – brigáda na víkend? Môžem predať veci, ktoré už nepotrebujem? Môžem namiesto nákupu opraviť starú vec? Kúpiť lacnejšie alebo vymeniť? Podľa toho si nakreslím cestu a jednotlivé úsečky so sumou, ktorú chcem do tej doby našetriť.

Denník

Posledná aktivita je na to, aby sme si povedali, ako si budeme svoje financie zaznamenávať. Existujú mobilné aplikácie, papierové denníky a metódy, ktoré nám môžu pomôcť získať kontrolu nad financiami. Ktoré mi najviac vyhovujú? A dokážem si výdaje zaznamenávať a byť k sebe úprimný vo svojej finančnej disciplíne? Na čo si musím dať najväčší pozor?

Napište si svoje najväčšie prekážky a túžby vo finančnej samostatnosti a schopnosti byť v pluse. Pamätajte na ne a zaznamenávajte si svoj progres. Nevzdávajte sa.

2. Ako byť finančne v pluse – zmeň perspektívu – 90 min.

Brainstorming

Účastníci si zaznamenávajú odpovede na tieto otázky:

- Na čo míňam najviac peňazí? Je to oblečenie? Jedlo? Zábava?
- Som schopný to nejako obmedziť?
- Napíšte si všetky aktivity a veci, za ktoré najviac utrácate, aj keď by ste nemali za ne utracať. Zakrúžkujte tie položky, pri ktorých to chcete obmedziť.

Zmeň perspektívu

Zistil si, že najviac míňaš na oblečenie, pretože rád chodíš do obchodného centra. Obmedz to. Do obchodu choď len s konkrétnym zoznamom vecí, ktoré naozaj potrebuješ kúpiť. Môžeš počkať na zľavy? Môžeš ísť namiesto toho s priateľmi na prechádzku k vode? Môžeš sa inak zabaviť a odmeniť sa niečím iným ako nákupmi?

Veľa minieš na stravu v podnikoch? Kávu so sebou? Kiná? Zober si so sebou fľašu. Informuj sa, či náhodou v knižnici nie je zaujímavá prednáška, kde si môžeš sadnúť s kamarátmi namiesto kaviarne. Prechádzajte sa, navštevujte verejné miesta, v ktorých nemusíš utracať za jedlo a pitie. Ber si malú desiatu so sebou – jablko, oriešky.

Minieš na kino? Urob si pekný večer s kamarátmi doma. Pozrite si spolu film. Alebo zorganizuj premietanie filmu v škole alebo knižnici. Je veľa projektov, ktoré ťa v tom podpora a sú zadarmo.

Minieš veľa na športy? Môžeš si zacvičiť vonku.

Pamätaj, vždy je možnosť, ako redukovať svoje denné náklady bez toho, aby si musel nutne obmedziť kontakt s ľuďmi. Miesto cesty autom choď bicyklom, namiesto nákupov choď s blízkymi do prírody. Ak máš strach, že minieš viac, ako by si mal, vezmi si so sebou len hotovosť a neber kartu. Ak sa ti podarí hotovosť neminúť, daj si ju do nádoby na úspory a vystav. Narastajúci obnos ti bude robiť radosť.

Pri nákupe potravín maj zoznam vecí, ktoré potrebuješ kúpiť. Znížiš tak plytvanie. Zníž teplotu v dome o 1 stupeň. Ušetríš za plyn/elektrinu.

Odhlás sa z nákupných klubov, lákajú ťa na výhodné nákupy vecí, ktoré nepotrebuješ. Upratuj častejšie. Uvedomíš si, že máš veľa vecí a ďalšie nepotrebuješ. Buď vytrvalý a vydrž to. Trpezlivosť a vytrvalosť ruže prináša... a peniaze nazvyš tiež. Platíš kartou? Prejdi na hotovosť. Platním v hotovosti si lepšie uvedomíš, koľko peniaz dávaš z ruky ako keď "pípaš" za nákupy kartou.

Na základe týchto prípadov lektor prostredníctvom brainstormingu hľadá najlepšie alternatívy na zmenu pre účastníkov. Účastníci si majú zapísať, aké triky im najviac pomôžu. Účastníci si tieto triky zapíšu pri vizualizácii úspor. Tri mesiace trvá nastaviť si nové návyky. Pokus sa tieto 3 mesiace zotrvať v záznamoch a vizualizácii.

3. Ako byť finančne v pluse – počty – 60 min.

Lektor poprosí účastníkov, aby si napísali, na čo míňajú každý deň a každý víkend.

- Sú to cigarety? Alkohol? Káva so sebou? Pivo? McDonald's?
- Je to lacné?

Podme si to spočítať

Ak si každý druhý deň kúpim kávu so sebou za 2 €, koľko ma to stojí mesačne? Vychádza to na 30 € mesačne. Ak si kupujem kávu so sebou každý deň, je to 60 €.

Ak si raz za 2 dni kúpim krabičku cigariet, je to 120 € mesačne.

Ak si jedenkrát do mesiaca kúpim nové tričko za 20 €, vychádza to na 240 € ročne. Ak si kúpim tričko len vtedy, keď ho naozaj potrebujem, môžem ušetriť.

Nevieš, na čo míňaš viac, ako je potrebné? Pozri sa na výpis svojej karty. Niektoré aplikácie ti ponúkajú rýchly prehľad výdavkov.

Skús svoje výdavky vynásobiť a zistiť mesačné/ročné výdavky. Týždenné výdavky v bare v hodnote 20 € znamenajú, že za mesiac nechám v bare 80 €, ročne tým pádom 960 €.

Akonáhle si rozpíšeme tieto počty, podme si povedať, čo z našich výdavkov môžeme redukovať na polovicu. Kino, reštaurácie, fitká? Sauny, bary? Cigarety?

Napíšte si svoje záväzky a vizualizujte si svoje zlepšenie. Dohodnite sa s kamarátom, že si budete navzájom zdieľať svoj postup, zlepšenie a problémy s prekonávaním prekážok.

Nevzdávajte sa.